

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 550/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Ιουνίου 2011

για τον καθορισμό ορισμένων περιορισμών που εφαρμόζονται στη χρήση διεθνών πιστωτικών μορίων από έργα που σχετίζονται με τα βιομηχανικά αέρια, βάσει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 11α παράγραφος 9,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Απώτερος σκοπός της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC), η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση 94/69/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1993, σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές αλλαγές⁽²⁾, είναι να επιτευχθεί σταθεροποίηση των ατμοσφαιρικών συγκεντρώσεων των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου σε επίπεδα που θα μπορούν να αποτρέψουν επικίνδυνες ανθρωπογενείς παρεμβολές στο κλιματικό σύστημα. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η συνολική μέση ετήσια αύξηση της θερμοκρασίας της επιφάνειας του πλανήτη δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, όπως επικυρώθηκε από τη συνδιάσκεψη του Κανκούν για την αλλαγή του κλίματος τον Δεκέμβριο του 2010 και από τη «Συμφωνία της Κοπεγχάγης». Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση αξιολόγησης της διακυβερνητικής ομάδας εργασίας για την αλλαγή του κλίματος (IPCC), προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πρέπει να κορυφωθούν έως το 2020. Αυτό προϋποθέτει αυξημένες προσπάθειες από όλες τις χώρες που συμβάλλουν σημαντικά στις εκπομπές.
- (2) Αν θέλουμε να ανταποκριθούμε στην πρόκληση αυτή, οι αγορές διοξειδίου του άνθρακα θα πρέπει να διαδραματίσουν βασικό ρόλο. Θα μας επιτρέψουν να επιτύχουμε

τους στόχους μας με χαμηλότερο κόστος και επίσης ενθαρρύνουν τις φιλοδοξίες. Επιπλέον, οι αγορές διοξειδίου του άνθρακα μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για μεταφορά χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες και θα μας βοηθήσουν να καλύψουμε τη διεθνή δέσμη μέτρων χρηματοδότησης ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων που συμφωνήθηκε στην Κοπεγχάγη. Αυτό θα απαιτήσει σημαντική κλιμάκωση των υφιστάμενων μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης (CDM) για την αύξηση της χρήσης τυποποιημένων γραμμών βάσης και τη δημιουργία νέων μηχανισμών της αγοράς.

- (3) Το Πρωτόκολλο του Κιότο, το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση 2002/358/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 2002 σχετικά με την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κιότο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές αλλαγές και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων⁽³⁾, όρισε στόχους μείωσης των εκπομπών για 39 μέρη για την περίοδο 2008-2012 και καθιέρωσε δύο μηχανισμούς για τη δημιουργία διεθνών πιστωτικών μορίων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα ενδιαφερόμενα μέρη για την αντιστάθμιση των εκπομπών. Ο μηχανισμός της κοινής εφαρμογής (JI) προβλέπει τη δημιουργία μονάδων μείωσης των εκπομπών (ERU) ενώ ο μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης (CDM) προβλέπει τη δημιουργία πιστοποιημένων μειώσεων των εκπομπών (CER).
- (4) Οι μηχανισμοί JI και CDM είναι οι λεγόμενοι καθαροί μηχανισμοί αντιστάθμισης, με τους οποίους η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά ένα τόνο δίνει το δικαίωμα εκπομπής ενός τόνου αερίων θερμοκηπίου σε κάποια άλλη περιοχή. Παρόλο που γενικά τέτοια συστήματα συμβάλλουν στη μείωση του κόστους του παγκόσμιου περιορισμού των εκπομπών, πράγμα το οποίο καθιστά δυνατή την ανάληψη δράσης σε χώρες όπου είναι πιο αποδοτικό οικονομικά, τα εν λόγω συστήματα δεν στηρίζουν τις προσπάθειες μείωσης που είναι απαραίτητες για την πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου των 2 °C.

⁽¹⁾ ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32.⁽²⁾ ΕΕ L 33 της 7.2.1994, σ. 11.⁽³⁾ ΕΕ L 130 της 15.5.2002, σ. 1.

- (5) Προκειμένου να περιοριστεί η υπερθέρμανση του πλανήτη κάτω από τους 2 °C, η ΕΕ υιοθέτησε την άποψη ότι οι δεσμεύσεις των βιομηχανικών χωρών πρέπει να συνοδεύονται από τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού από τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως από τις πλέον ανεπτυγμένες εξ αυτών. Παράλληλα, χρειάζεται να αναπτυχθεί σταδιακά μια ευρεία διεθνής αγορά εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η οποία να μπορεί να αποφέρει την απαραίτητη παγκόσμια μείωση των εκπομπών με αποτελεσματικό τρόπο και στην οποία τα διεθνή πιστωτικά μόρια θα προκύπτουν από μειώσεις των εκπομπών που επιτυγχάνονται και αντιστοιχούν σε τιμές χαμηλότερες ενός δείκτη αναφοράς. Ο δείκτης αυτός αναφοράς θα είναι χαμηλότερος από τις προβλεπόμενες εκπομπές εάν δεν υπάρχουν μέτρα μείωσης. Αυτό απαιτεί τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων μετριασμού από τις αναπτυσσόμενες χώρες. Αν και θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών στον μηχανισμό CDM, οι πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να κινηθούν σταδιακά προς την κατεύθυνση της συμμετοχής σε τομεακούς μηχανισμούς αγοράς και αργότερα σε συστήματα με ανώτατα όρια και εμπορία δικαιωμάτων ⁽¹⁾.
- (6) Η συμμετοχή στους μηχανισμούς JI και CDM είναι εθελοντική, όπως και οι αποφάσεις για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης πιστωτικών μορίων στα συστήματα εμπορίας εκπομπών. Επομένως πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των πιστωτικών μορίων που προέρχονται από μειώσεις των εκπομπών, και των πιστωτικών μορίων που ίσως αποφασίστηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη του Πρωτοκόλλου του Κιότο ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της εθνικής τους νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, η οδηγία 2003/87/ΕΚ έχει ήδη αποκλείσει τη χρήση καταλογισμένων ποσοτικών μονάδων και η οδηγία 2004/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ επέτρεψε τη χρήση κάποιων πιστωτικών μορίων JI και CDM με εναρμονισμένους περιορισμούς όσον αφορά τη χρήση διεθνών πιστωτικών μορίων από πυρηνικά προγράμματα, έργα χρήσης της γης και δασικά έργα και με την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν στους φορείς εκμετάλλευσης να χρησιμοποιούν ορισμένες ποσότητες άλλων ειδών διεθνών πιστωτικών μορίων. Η οδηγία 2003/87/ΕΚ προβλέπει την έγκριση εναρμονισμένων διατάξεων εφαρμογής για περιορισμούς στη χρήση των διεθνών πιστωτικών μορίων.
- (7) Η χρήση των διεθνών πιστωτικών μορίων από έργα που αφορούν το τριφθορομεθάνιο (HFC-23) και το υποξείδιο του αζώτου (N₂O) από την παραγωγή αδιπικού οξέος (στο εξής «έργα που αφορούν τα βιομηχανικά αέρια») πρέπει να περιοριστεί. Ο περιορισμός αυτός ευθυγραμμίζεται με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου 2009, σύμφωνα με τα οποία οι αναπτυσσόμενες χώρες, και δη οι πιο προηγμένες εξ αυτών, καλούνται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού. Τα έργα που αφορούν τα βιομηχανικά αέρια εκτελούνται, κατά κύριο λόγο, στις προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες που διαθέτουν επαρκείς

ικανότητες για να χρηματοδοτήσουν οι ίδιες αυτές τις φθινές μειώσεις, ενώ τα έσοδα από τέτοιου είδους έργα που έλαβαν χώρα στο παρελθόν θα πρέπει να αρκούν για τη χρηματοδότηση των εν λόγω έργων. Η καθιέρωση περιορισμών στη χρήση για πιστωτικά μόρια από βιομηχανικά αέρια, ιδίως εάν ακολουθείται από αντίστοιχες αποφάσεις σε διεθνές επίπεδο, αναμένεται ότι θα συμβάλει στην επίτευξη μιας πιο ισορροπημένης γεωγραφικής κατανομής των οφελών των μηχανισμών που καθιερώθηκαν με το Πρωτόκολλο του Κιότο.

- (8) Τα έργα που αφορούν τα βιομηχανικά αέρια προκαλούν περιβαλλοντικές ανησυχίες. Τα εξαιρετικά υψηλά ποσοστά κέρδους από την καταστροφή του HFC-23 έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση για συνέχιση της παραγωγής και της χρήσης χλωροδιφθορομεθανίου (HCFC-22), μιας δραστικής ουσίας που καταστρέφει το όζον και μοιάζει με αέριο θερμοκηπίου σε καταχωρισμένες μονάδες στα ανώτατα επίπεδα που επιτρέπονται από τη μεθοδολογία των δραστηριοτήτων του έργου. Ως αποτέλεσμα, η παραγωγή της ουσίας HCFC-22 θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη από ότι θα ήταν εάν δεν υπήρχαν δραστηριότητες έργων. Αυτό υπονομεύει, με τη σειρά του, την αναπροσαρμογή του Μόντρεαλ του 2007 σχετικά με την παραγωγή και την κατανάλωση των υδροχλωροφθορανθράκων (HCFC) σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος ⁽³⁾ για την υλοποίηση της επίτευξης της σταδιακής κατάργησης των HCFC-22 ως πρώτης ύλης για την παραγωγή άλλων ουσιών. Αυτό δεν είναι σύμφωνο ούτε με τη χρηματοδότηση της σταδιακής κατάργησης της παραγωγής της ουσίας HCFC-22 από τα κράτη μέλη μέσω συνεισφορών στο πολυμερές ταμείο σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ. Αυτά τα υψηλά ποσοστά κέρδους οδηγούν σε στρεβλώσεις των οικονομικών κινήτρων και του ανταγωνισμού και σε αλλαγές της παραγωγής από τους παραγωγούς αδιπικού οξέος εντός της ΕΕ μέχρι τους εγγεγραμμένους παραγωγούς από τρίτες χώρες. Η προφανώς ευνοϊκότερη μεταχείριση των παραγωγών αδιπικού οξέος που συμμετέχουν στους μηχανισμούς του Κιότο, σε αντίθεση με τη μεταχείριση εκείνων που θα ενταχθούν στο σύστημα της ΕΕ από το 2013, θα αυξήσει τον κίνδυνο για παρόμοιες αλλαγές της παραγωγής και θα προκαλέσει καθαρή αύξηση των εκπομπών σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι περιορισμοί στη χρήση των διεθνών πιστωτικών μορίων είναι δικαιολογημένοι, εφόσον στόχος τους είναι η μείωση των στρεβλώσεων των οικονομικών κινήτρων και του ανταγωνισμού και η αποφυγή διαρροής των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου.
- (9) Τα διεθνή πιστωτικά μόρια που προέρχονται από έργα που αφορούν τα βιομηχανικά αέρια δεν συμβάλλουν στη μεταφορά τεχνολογίας ή στον απαραίτητο μακροπρόθεσμο μετασχηματισμό των ενεργειακών συστημάτων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η μείωση των εκπομπών των εν λόγω βιομηχανικών αερίων μέσω των μηχανισμών JI και CDM δεν συμβάλλει στη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, λόγω του ότι αυτά τα υψηλά κέρδη από τους αναπτυξιακούς φορείς των έργων δεν χρησιμοποιούνται για τη μείωση των εκπομπών.
- (10) Η εφαρμογή της απαγόρευσης της χρήσης συγκεκριμένων πιστωτικών μορίων προβλέπεται στο άρθρο 11α παράγραφος 9 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Ένας τέτοιος περιορισμός

⁽¹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου — Προετοιμασία της 16ης διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης-πλασίου του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή (Κανκούν, από 29 Νοεμβρίου έως 10 Δεκεμβρίου 2010). 3036η σύνοδος του Συμβουλίου Περιβάλλοντος (Λουξεμβούργο, 14 Νοεμβρίου 2010) και συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη θέση της ΕΕ στη διάσκεψη της Κοπεγχάγης για την αλλαγή του κλίματος (7-18 Δεκεμβρίου 2009). 2968η σύνοδος του Συμβουλίου Περιβάλλοντος (Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2009) που εγκρίθηκε από τα συμπεράσματα της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών (29-30 Οκτωβρίου 2009).

⁽²⁾ ΕΕ L 338 της 13.11.2004, σ. 18.

⁽³⁾ Το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος όπως προσαρμόστηκε και τροποποιήθηκε από τη 19η συνάντηση των μερών του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ (17-21 Σεπτεμβρίου 2007).

ενδείκνυται να εφαρμόζεται στην περίπτωση των έργων που αφορούν τα βιομηχανικά αέρια. Η απαγόρευση της χρήσης μπορεί να εξαλείψει με τον καλύτερο τρόπο τις ανεπιθύμητες ανταγωνιστικές και περιβαλλοντικές συνέπειες των πιστωτικών μορίων, να βελτιώσει την οικονομική απόδοση της μείωσης των παγκόσμιων εκπομπών και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα, ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις σε τεχνολογίες με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

(11) Σύμφωνα με το άρθρο 11α παράγραφος 9 της οδηγίας 2003/87/EK, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμοστούν από την 1η Ιανουαρίου 2013, πράγμα το οποίο σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο σημαίνει ότι θα συμβεί σε περισσότερο από έξι μήνες και λιγότερο από τρία έτη μετά από την έγκρισή του. Η χρήση πιστωτικών μορίων από βιομηχανικά αέρια για την κάλυψη υποχρεώσεων συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια του 2012 δεν επηρεάζεται από τα εν λόγω μέτρα.

(12) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος,

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2011.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Από την 1η Ιανουαρίου 2013, απαγορεύεται η χρήση των διεθνών πιστωτικών μορίων από έργα που αφορούν την καταστροφή του τριφθορομεθανίου (HFC-23) και του υποξειδίου του αζώτου (N₂O) από την παραγωγή αδιπικού οξέος σύμφωνα με το άρθρο 11α της οδηγίας 2003/87/EK, εκτός από τη χρήση πιστωτικών μορίων σε σχέση με μειώσεις εκπομπών πριν από το 2013 από υφιστάμενα έργα αυτού του τύπου για χρήση όσον αφορά τις εκπομπές από εγκαταστάσεις που υπάγονται στο σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2012, η οποία επιτρέπεται μέχρι και τις 30 Απριλίου 2013.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO